ATEX-dokumentasjon – NCC Asfaltverk Lierskogen (1999/92/EF)

Prosjektnummer	NCC-LIER-2024	**Anlegg**	NCC Asfaltverk Lierskogen
Utarbeidet av	Per-Erik Sjödin – Maskinsikkerhetsspesialist	**Dato**	2025-12-15
Direktiv	ATEX 1999/92/EF (AFS 2003:3)		

🔒 Sikkerhetsinstrukser

Disse sikkerhetsinstruksene fastsetter grunnleggende krav til sikker drift, vedlikehold og arbeid i eksplosjonsfarlige områder ved trepulveranlegget ved **NCC Asfaltverk Lierskogen**.

Instruksene gjelder for alt personell som arbeider i eller har adgang til ATEX-klassifiserte områder, herunder driftspersonell, vedlikeholdspersonell, entreprenører og besøkende.

1. Generelle sikkerhetsregler

Disse sikkerhetsinstruksene fastsetter grunnleggende krav for sikker drift, vedlikehold og arbeid i eksplosjonsfarlige områder ved trepulveranlegget på NCC Asfaltverk Lierskogen.

Instruksene gjelder for alt personell som arbeider i eller har adgang til ATEX-klassifiserte områder, herunder driftspersonell, vedlikeholdspersonell, entreprenører og besøkende.

Instruksene inngår som en del av virksomhetens **eksplosjonsverndokumentasjon i henhold til ATEX-direktiv 1999/92/EF** og skal etterleves sammen med tekniske tiltak, opplæring, arbeidstillatelser og lokale rutiner.

1.1 Kompetanse og adgang

- Alt personell skal ha dokumentert opplæring i eksplosjonsfare, soneklassifisering og gjeldende sikkerhetsinstrukser før adgang til ATEX-klassifiserte områder.
- Kun autorisert og opplært personell har adgang til drift, inspeksjon og vedlikehold i ATEX-soner.
- Besøkende og entreprenører skal ledsages og informeres om gjeldende risiko og restriksjoner før adgang.

1.2 ATEX-soner og skilting

- ATEX-skilting, sonekart og adgangsbegrensninger skal respekteres til enhver tid.
- Klassifiserte områder skal holdes ryddige for å begrense støvansamling og sekundæreksplosjonsfare.
- Endringer i utstyr, drift eller prosess som kan påvirke eksplosjonsforholdene skal meldes og vurderes før gjennomføring.

1.3 Utstyr, verktøy og personlig elektronikk

- Det er forbudt å benytte ikke-EX-godkjent elektrisk utstyr, verktøy, belysning eller personlig elektronikk i ATEX-klassifiserte områder, med mindre dette er eksplisitt tillatt gjennom risikovurdering og arbeidstillatelse.
- Midlertidig utstyr som bringes inn i ATEX-soner skal være vurdert og godkjent for aktuell sone.
- Bruk av trykkluft til rengjøring i ATEX-soner er ikke tillatt, da dette kan virvle opp støv og danne eksplosiv atmosfære.

1.4 Forbudte aktiviteter

- Røyking, åpen flamme og varme arbeider er forbudt i ATEX-soner uten godkjent arbeidstillatelse.
- Sliping, sveising, bruk av gnistdannende verktøy eller andre aktiviteter som kan gi antennelseskilder er ikke tillatt uten særskilt vurdering og tillatelse.

1.5 Bruk av digital ATEX-sikkerhetsapp

Som et supplement til denne dokumentasjonen benyttes en **digital ATEX-sikkerhetsapp** for trepulveranlegget.

Sikkerhetsappen gir operativ og situasjonsbasert veiledning og omfatter blant annet:

- Sikker fylling og tømming av pellets- og pulversilo
- Arbeid ved hammerkvern, transportører og doseringsutstyr
- Rengjøring og inspeksjon av filter og støvførende komponenter
- Kontrollpunkter før arbeid i ATEX-klassifiserte områder

Bruk av sikkerhetsappen erstatter ikke kravene i denne eksplosjonsverndokumentasjonen, men fungerer som et **praktisk hjelpemiddel** for å sikre korrekt og sikker gjennomføring av arbeidsoperasjoner i det daglige arbeidet.

2. Sikkerhet ved pellets- og pulversilo

- Pellets- og pulversiloer er klassifisert som interne ATEX-soner og skal behandles som eksplosjonsfarlige områder.
- Før inspeksjon, rengjøring eller arbeid skal innmating stoppes, energi isoleres og eventuell restenergi elimineres.
- Arbeid inne i eller i direkte tilknytning til silo krever dokumentert sikker avstengning og godkjent arbeidstillatelse.
- Statisk elektrisitet skal forebygges gjennom fungerende jording og potensialutjevning.

3. Kvern, transportører og filter

- Hammerkvern, skrutransportører og filter er utstyr med overvåkning for rotasjon, temperatur og trykk og skal ikke settes i drift dersom sikkerhetsfunksjoner er utkoblet eller feilaktige.
- Inspeksjonsluker, vern og kapslinger skal være lukket og sikret under drift.
- Rengjøring og vedlikehold skal utføres etter sikker avstengning og i henhold til etablerte rutiner.
- Støvlekkasje eller unormale driftsforhold skal behandles som avvik og håndteres før videre drift.

Detaljert prosedyre er beskrevet i fliken ☐ **Sikker avstenging**.

4. Ved avvik og nødsituasjoner

- Ved brann, eksplosjonsfare eller mistanke om antennelse skal anlegget stanses umiddelbart via nødstoppsystem.
- Området skal evakueres og sikres i henhold til lokal beredskapsplan.
- Hendelser, nestenulykker og avvik skal rapporteres og dokumenteres før anlegget tas i bruk igjen.

5. Nødsituasjoner

Ved brann, eksplosjonsfare eller mistanke om antennelse skal følgende gjennomføres:

1. Aktiver nødstopper og stans anlegget.
2. Evakuer området i henhold til lokal beredskapsplan.
3. Varsle ansvarlig leder og nødetater etter gjeldende rutiner.
4. Ikke åpne siloer, filter eller luker før området er erklært sikkert.

6. Illustrasjon – bryte- og låsepunkter

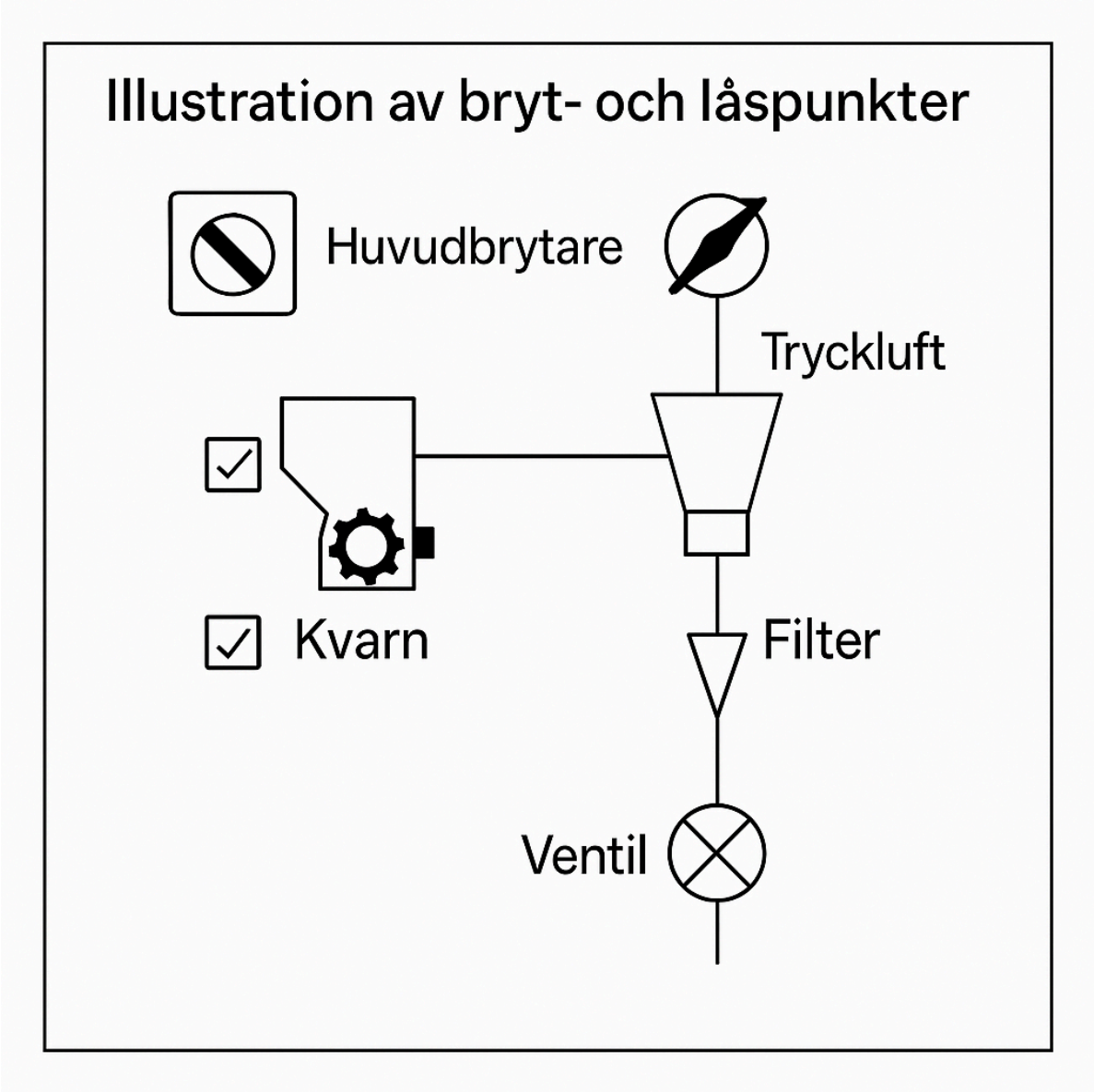

Oversikt over hovedbrytere, låsepunkter og energikilder for trepulveranlegget

7. Gyldighet

Disse sikkerhetsinstruksene gjelder for hele trepulveranlegget ved NCC Asfaltverk Lierskogen og skal etterleves av alt personell.

Dokumentet skal revideres ved endringer i anlegg, arbeidsmetoder eller etter alvorlige hendelser.

Utarbeidet av: Maskinek AB – Per-Erik Sjödin

Dato: 2025-12-15